

مسئله ها و اعمی را حل کنید

بصورت

بهینه سازی مصرف آب و انرژی می تواند به مسئله ای جمعی که حل آن نیازمند همکاری و تلاش همگانی است تبدیل شود

در اختیار خانواده ها نیز قرار بگیرد. برای اجرای چنین طرحی می توان فهرستی از مسئله های واقعی مدرسه تهیه کرد و برای هر مسئله راه حل های احتمالی را با توجه به شرایط و امکانات مدرسه در نظر گرفت. فهرست مسئله های مدرسه ما می تواند شامل این موارد باشد:

وزارتخانه برطرف شود. اما مدارس غیردولتی به شکلی دیگر با این مسئله سرو کار دارند، زیرا تمام هزینه ها مستقیماً از بودجه درآمدی مدرسه و به عبارتی از جیب والدین دانش آموزان پرداخت می شود! شاید به نظر برسد که دانش آموزان و خانواده هایشان می توانند

نسبت به این مسئله بی تفاوت باشند و آن را مشکل مدرسه و مدیریت آن تلقی کنند اما واقعیت این است که به هر حال مدرسه ناگزیر است هرگونه هزینه ای را از محل شهریه های دریافتی تأمین کند.

بنابراین موضوع بهینه سازی مصرف آب و انرژی در یک مدرسه یا مجتمع آموزشی غیردولتی می تواند به مسئله ای جمعی که حل آن نیازمند همکاری و تلاش همگانی است تبدیل شود. البته چنین هدفی تنها با رویارویی صادقانه و شفاف سازی، در ارائه درآمدها و هزینه ها به ذینفعان یعنی دانش آموزان و خانواده هایشان، و مهم تر از آن تعریف منافع مشترک هنگام دستیابی به اهداف مشترک امکان پذیر است. اگر دانش آموزان و خانواده ها بدانند در صورت همکاری با مدرسه در اجرای طرح ها علاوه بر حس خوب مشارکت در یک فعالیت جمعی مبتنی بر محافظت از محیط زیست، به همان نسبت از منافع حاصل از کاهش هزینه ها نیز بهره مند خواهند شد، رغبت آن ها به مشارکت افزایش خواهد یافت. نیازی نیست شکل مهمندی از این منافع لزوماً به شکل کاهش شهریه ها مطرح شود، در واقع این ساده ترین شکل ممکن است و از آنجا که احتمالاً کاهش هزینه ها به ازای هر دانش آموز مبلغ قابل توجهی نخواهد بود، از قابلیت ترغیب کنندگی کمی برخوردار است. این منافع می تواند به این صورت تقسیم شود که هزینه های ناشی از صرفه جویی به شکلی شفاف و قابل لمس در مدرسه و به نفع خود دانش آموزان هزینه شود. برای مثال به شکل خرید تجهیزات ورزشی و اختصاص فضایی دائمی در مدرسه برای یا حتی به شیوه ای خلاقانه تر، برای خرید تجهیزات ورزشی و اختصاص فضایی دائمی در مدرسه برای ورزش مصرف شود. چنین فضایی می تواند با استخدام یک مربی ورزشی در ساعات بعد از تعطیلی مدرسه

طی سلسله بحث های مرتبط با بهینه سازی مصرف آب، تاکنون از شرایطی سخن گفته ایم که دست اندرکاران مدرسه را می تواند به سمت ترسیم مسئله های واقعی و حل آن ها به دست دانش آموزان بکشاند، اما واقعیت آن است که تأمین بودجه برای مدارس دولتی به هر حال بر عهده دولت است. یعنی علیرغم تمام کمبودها و نیاز مدارس به کمک خانواده ها و نیز برنامه ریزی برای صرف بودجه، تأمین تمام هزینه های این مدارس به لحاظ قانونی به عهده دولت است و نزاع مدارس بر سر پرداخت هزینه هایی چون قبض های آب و برق، می تواند نزاعی داخلی باشد و در نهایت با هماهنگی میان دو

★ بررسی تمام شیرآلات مدرسه و بهینه‌سازی استفاده از آن‌ها از طریق تعویض یا مراقبت‌های دوره‌ای؛

★ بررسی تمام لوازم برقی شامل لامپ‌ها، سیستم گرمایشی - سرمایشی مدرسه، کامپیوترها و تجهیزات وابسته، لوازم آبدارخانه و... و بررسی توان مصرفی هر وسیله و امکان بهینه کردن استفاده از آن و یا در صورت نیاز حذف یا تعویض آن؛

★ تهیه نقشه مدرسه و یافتن جاهایی که انرژی از آن‌ها هدر می‌رود؛

★ بررسی میزان استفاده از انواع کاغذ در مدرسه و برنامه‌ریزی برای بالا بردن بهره‌وری آن؛

★ تفکیک زباله در مدرسه و بازیافت زباله‌های قابل بازیافت در مدرسه، به‌طور مثال استفاده از باقی‌مانده میوه و مواد غذایی برای تبدیل آن‌ها به کود در باغچه‌های مدرسه و یا استفاده از زباله‌های خشک دورریختنی برای کلاس هنر و خلاقیت که حتی می‌تواند در پایان سال به‌صورت نمایشگاه عرضه شود.

هریک از مسئله‌های بالا می‌تواند تحت مدیریت یکی از بزرگ‌ترها، معلمان یا مربیان یا اولیای دانش‌آموزان، به پروژه‌های کوچک‌تری تقسیم و توسط گروه‌های دانش‌آموزی اجرا شود. این مسئله در مدارس غیردولتی به یک معنای دیگر نیز واقعی‌تر از مدارس دولتی است: مدیر یک مدرسه غیردولتی، نسبت به همتای خود در مدارس دولتی، اختیارات بیشتری در ایجاد تغییرات دارد. به این معنا که تصمیم‌گیری برای تغییر در زیرساخت‌های موجود و تأمین هزینه‌های لازم برای ایجاد این تغییرات و حتی ایجاد تغییر در برنامه درسی و گنجاندن مباحث مرتبط با اصول صحیح مصرف کردن و یا وارد کردن این مباحث به کل برنامه درسی مدرسه، در یک مدرسه غیردولتی آسان‌تر از مدارس دولتی است. البته

مدیر مدرسه می‌تواند از طریق تشکیل جلسات ماهانه با مطرح کردن دستاوردها، انگیزه‌های افراد را افزایش دهد

تشکیل جلسه‌ای در ابتدای سال تحصیلی و توجیه دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان قبل از هر اقدامی!

این آسان‌تر بودن یک شرط دارد: تشکیل جلسه‌ای در ابتدای سال تحصیلی و توجیه دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان قبل از هر اقدامی! نکته دیگر این است که مشارکت در چنین طرحی، به‌ویژه برای والدین و معلمان باید داوطلبانه باشد. در مورد دانش‌آموزان می‌توان چنین فعالیت‌هایی را در قالب درس‌هایی چون پژوهش و یا دیگر برنامه‌های متداول در مدرسه تعریف کرد و

بخشی از ارزشیابی نهایی را به این امر اختصاص داد. در طی سال تحصیلی مدیر مدرسه می‌تواند از طریق تشکیل جلسات ماهانه با داوطلبانی که در این طرح مشارکت کرده‌اند، علاوه بر پی‌گیری اجرای طرح‌ها، با مطرح کردن دستاوردهای حاصل، انگیزه‌های افراد را افزایش دهد. در پایان سال وقتی فهرست کارهای انجام شده، تغییر در هزینه‌های مصرف آب و انرژی و نیز دستاوردهای تربیتی و آموزشی طرح در آخرین جلسه عنوان می‌شود، رضایت حاصل از مشارکت در چنین طرحی با هیچ دستاورد دیگری برابری نخواهد کرد.